

ÕPPEAINE NIMETUS	Eesti keel LÕK 1.-9. kl
ÕPPEAINE KIRJELDUS	Elukestev õpe ja karjääriplaneerimine. Rollimängude, tekstide käsitlemise, arutelude ja loovtööde kaudu arendatakse õpilaste suhtlus- ja koostööoskusi, mis on olulised tulevases tööelus. Arendatakse suutlikkust kujundada oma arvamust, väljendada end selgelt ja asjakohaselt nii suuliselt kui ka kirjalikult, lahendada probleeme. Õppetegevus võimaldab õpilasel kujundada eneseanalüüsiks vajalikku sõnavara, et analüüsida oma huvisid, võimeid, nii ainealaseid kui ka teisi oskusi ja teadmisi ning õpilast suunatakse kasutama eneseanalüüsi tulemusi oma tulevase haridustee ja tööelu planeerimisel. Õppetegevus võimaldab töömaailmaga ka vahetult kokku puutuda (nt õppekäigud ettevõtetesse, ainevaldkonnaga seotud ametite tutvustus). Kujundatakse oskust koostada õpingute jätkamiseks ja tööle kandideerimiseks vajalikke dokumente. Meediatekstide analüüsi kaudu juhitakse õpilasi märkama ühiskonnas toimuvaid protsesse ja arutlema selle üle, kuidas need mõjutavad haridusteed ning tulevast tööelu. Keskkond ja jätkusuutlik areng. Tervis ja ohutus. Teemakohaste tekstide varal, probleemülesannete lahendamise ning suuliste ja kirjalike arutluste kaudu toetatakse õpilaste kujunemist sotsiaalselt aktiivseteks, keskkonnateadlikeks, vastutustundlikeks ning tervist ja turvalisust väärtustavateks inimesteks. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Eri liiki tekstide käsitlese kaudu suunatakse õpilasi märkama ühiskonna probleeme ja neile lahendusi otsima. Projektides osalemine aitab kasvatada aktiivset ellusuhtumist. Kultuuriline identiteet. Eesti keele kui rahvuskultuuri kandjate toel kujuneb õpilastes arusaam endast, teadmine oma juurtest, eesti keele erikujudest (nt Mulgi, Võru, Setu, Kihnu murre). Emakeele ja kirjanduse väärtustamise kaudu õpitakse lugu pidama endast ja oma rahvast, teiste rahvaste tekstide abil kujundatakse arusaam kultuuride erinevustest, aga ka tõdemus inimkonna kultuurilisest ühisosast. Teabekeskkond. Erinevatest allikatest (sh internetist) teabe hankimine, selle kriitiline hindamine ja kasutamine on nii keele- ja õppeteemakohaste teadmiste laiendamise kui ka tekstiloo eelduseks. Tehnoloogia ja innovatsioon. Õpiülesannete lahendamiseks kasutatakse teadlikult infoühiskonna võimalusi, õpilasi suunatakse alternatiivseid lahendusi otsima, oma ideid ellu rakendama. Väärtused ja kõlblus. Ilukirjandust ning kultuuriteemalisi teabetekste lugedes ja analüüsides, nende üle arutledes ning nende põhjal kirjutades pööratakse tähelepanu

	õpilaste kujunemisele kõlbelisteks isiksusteks, kes teavad ja tunnustavad üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi. Tekstide analüüsi abil kujundatakse julgust astuda välja taunimisväärsede tegude ja hoiakute vastu.
	TEADMISED, OSKUSED JA HOIAKUD
I KOOLIASTE	Õpilane: 1) osaleb ühistegevuse ajal dialoogis (küsimus-vastus, teade-küsimus), kasutab viisakusväljendeid; 2) loeb õpitud teksti valdavalt 2–3-silbiliste sõnade kaupa; 3) leiab õpitud tekstist küsimuste-korralduste järgi sõnu, lauseid ja lõike, vastab küsimustele, sh annab elementaarse hinnangu tegevusaktile; 4) annab abistavaid materjale kasutades ja koostöös õpetajaga tekstilähedaselt edasi õpitud pala sisu; 5) võrdleb tajutavate tunnuste alusel abistavale materjalile toetudes kahte tuttavat objekti; 6) mõistab ja koostab skeemide toel kuni 5-sõnalisi lihtlauseid, kasutades õpitud nimi-, omadus- ja tegusõnavorme; 7) koostab sõnaühendeid õpitud sõnavormidega erinevates funktsioonides; 8) muudab ja määrab õpetaja suunamisel graafilistele orientiiridele ning skeemidele toetudes üksikhäälikutest koosnevates sõnades veaohtrike häälikute pikkuse; 9) kirjutab pärast analüüsi õigesti 2–3-silbilisi üksikhäälikutest koosnevaid sõnu; 10) kirjutab lugema õpitud lausete ära kirjas 1–2-silbilisi sõnu originaalteksti täiendavalt vaatamata; kontrollib suunamisel kirjutatu õigsust.
II KOOLIASTE	Õpilane: 1) küsib ja edastab teavet tuttavates situatsioonides, järgib üldtunnustatud käitumisnorme; 2) osaleb oma õpitegevuse planeerimisel, kasutab suunamisel enesekontrollivõtteid, küsib abi, valib ja kasutab abistavaid materjale; 3) loeb õpitud teksti kõne tempos õigesti ja ladusalt; loeb jõukohast tundmatut teksti peamiselt süntagmade kaupa; 4) täidab endamisi lugedes jõukohaseid sisulisi ja keelelisi ülesandeid; 5) annab abistavate materjalide toel edasi kuulnud või loetud tekstilõikude sisu (valikjutustamine); kirjeldab situatsioone ja objekte plaani alusel; 6) hindab tekstis kirjeldatud tegelaste käitumise vastavust moraalinõuetele; 7) mõistab ja kasutab õpitud liht- ja koondlausemalle; mõistab kaheosaliste liitlausete tähendust, eristab osalausetega väljendatud suhteid ja seoseid; 8) moodustab liitsõnu ja tuletisi õpitud mallide ulatuses, mõistab liitsõnade ja tuletiste tähendust; 9) analüüsib sõnavormi koostist ja tähendust; moodustab sõnavorme, esitab suunamisel süntaksi- ja morfoloogiaküsimusi;

	10) kasutab sõnade õpitud muutevorme eri funktsioonides (tegu sõna muutevorme õpetaja abiga); 11) kirjutab sõnu õigesti, rakendab õpitud tähekasutus- ja ortograafia reegleid; kasutab vajaduse korral individuaalseid abimaterjale, rakendab õpitud enesekontrollivõtteid; 12) teeb ära kirja lauseosade või lühikeste lausete kaupa ja kontrollib tulemust.	
III KOOLIASTE	Õpilane: 1) suhtleb ja käitub partnerit arvestades olukorrale vastavalt, järgib üldtunnustatud moraalinorme, esitab oma soove, selgitab seisukohti suuliselt ja kirjalikult korrektses eesti keeles, osaleb arutelus; 2) valdab võimete kohaste tekstide funktsionaalse lugemise oskust; 3) nimetab mõnda eesti kirjanikku ja on tutvunud tema loominguga; 4) kasutab teabe hankimiseks eriliigilisi tekste ja erinevaid allikaid, suudab elementaarselt konspektteerida; koostab referaadi eelneva analüüsi või plaani alusel; 5) koostab erinevaid õpitud tarbekirju näidiste alusel; 6) edastab loetud või kuulatud teksti sisu suuliselt või kirjalikult korrektses eesti keeles; 7) tunneb eri lausetüüpe, mõistab õpitud lausemallide tähendust, kasutab neid kõnes; 8) järgib õpitud tähekasutus- ja ortograafia reegleid, suudab ise oma tööd kontrollida, leida ja parandada õigekirjavigu.	
	ÕPITULEMUSED	ÕPPESISU <i>sh praktilised tööd, õpiprojektid, õppetegevus väljaspool klassiruumi, kogukonnapraktika vm õppetegevused</i>
1.klass	1) väljendab oma mõtet vähemalt baaslausel; 2) alustab dialoogi oma tarvete rahuldamiseks ja/või vastab dialoogi repliigile, kasutab elementaarseid viisakusväljendeid; 3) tunneb suuri ja väikseid trükitähti; 4) loeb veerides 1–3-silbilisi lihtsa häälikulise struktuuriga sõnu; 5) saab oma kogemuste piires aru loetud baaslausete ja vähelaiendatud lihtlausete tähendusest; 6) eristab sõnu kuulatud lauses; 7) mõistab, koostab (tegevuse, pildi ja/või skeemi alusel) ning kasutab kontekstist või situatsioonist lähtuvalt	Oma mõtete väljendamine. Dialoog oma tarvete rahuldamiseks. Viisakusväljendid. Suured ja väikesed trükitähed. 1-3-silbiliste sõnade lugemine. Kuulamine ja sõnade eristamine. Häälik ja häälikujärg sõnas. Hääliku pikkus. Sõnade kirjutamine kirjatähtedega. Praktilised tööd: - pildi ja/või skeemi alusel 3-4 sõnaliste lihtlausete koostamine; - analüüsitud sõnade (noop)skeemide koostamine; 1-2-silbilistes sõnades hääliku pikkuse määramine õpetaja abiga;

	sensomotoorsele kogemusele toetuvaid 3–4-sõnalisi lihtlauseid; 8) häälib kuni 5-häälikulisi sõnu, määrab häälikujärje sõnas, koostab analüüsitud sõnade (noop)skeeme; 9) määrab koostöös õpetajaga võrdleva hääldamise abil häälikute pikkuse 1–2-silbilistes sõnades ja kasutab sõnu analüüsides sobivaid sümboleid (sh noope); 10) laob analüüsitud sõnu sümbolite ja tähtedega, teeb analüüsitud sõnade ära kirja vähemalt tähthaaval; 11) kirjutab eelnevalt analüüsitud sõnu väikeste kirjatähtedega.	• analüüsitud sõnade ladumine sümbolite ja tähtedega; • analüüsitud sõnade ära kirja tegemine tähthaaval; • eelnevalt analüüsitud sõnade kirjutamine väikeste kirjatähtedega. Põhimõisted: häälik ja häälikupikkus, sõna ja lause, suur ja väike algustäht, ära kiri
2.klass	1) alustab ja/või jätkab tuttavas situatsioonis dialoogi, kasutab viisakusväljendeid; 2) kõneleb õpetaja suunamisel 3–4 lausega oma tegevusest; 3) iseloomustab objekti 2–3 tajutava tunnuse alusel õpetaja suunamisel; 4) mõistab, koostab ja kasutab suulises kõnes tunnetuslikele ja oma kogemustele toetuvat laiendatud 4–5-sõnalist lihtlauseid; 5) loeb õpitud teksti lühikeste sõnade ja pikemaid sõnu kõnetaktide kaupa; 6) vastab analüüsitud lühiteksti põhjal suuliselt küsimustele, nimetab tekstis kirjeldatud tegelasi ja sündmusi abivahenditele (pildid, pildiseeriad, küsimused, sõnalünkadega laused) toetudes; 7) leiab õpitud tekstist küsimuste-korralduste abil sõnu ja lauseid, vastab küsimustele lause ja/või lõigu sisu kohta valiklugemise abil, järjestab sisu järgi pildiseeria; 8) eristab häälikuid ja määrab häälimisele toetudes nende järjekorra	Viisakusväljendid. Oma tegevuste kirjeldamine. Objektide kirjeldamine 2-3 tunnuse alusel. Õpitud teksti lugemine lühikeste sõnade ja pikemaid sõnu kõnetaktide kaupa. Analüüsitud lühiteksti põhjal küsimustele vastamine toetudes abivahenditele (pildid, pildiseeriad, küsimused, sõnalünkadega laused). Tekstist sõnade, lausete, lõikude leidmine. Häälikud ja nende järjekord sõnas. Lihthääliku pikkus. Praktilised tööd: • dialoog (viisakusväljendite kasutamine); • objekti iseloomustamine 2–3 tajutava tunnuse alusel õpetaja suunamisel; • õpitud teksti lugemine; • sisu järgi pildiseeria järjestamine; • häälikurühma määramine tabeli alusel; • 1-2-silbiliste sõnade kirjutamine; • ära kirja tegemine. Põhimõisted: suur ja väike algustäht, suluta kaashäälik, täishäälik, suluga ja suluta kaashäälik, omasõnad, sõna ja lause,

	sõnas; määrab häälikurühma tabeli alusel; 9) muudab ja määrab võrdleva häälduse ja abivahendi toel 1–2-silbilistes sõnades lihthääliku pikkuse; 10) kirjutab analüüsitud 1–2-silbilisi sõnu häälikkoostist moonutamata; 11) teeb lugema õpitud 3–4-sõnalise lause ära kirja lühikeste sõnade ja kõnetaktide kaupa.	lauselõpumärgid, häälik ja täht, sõna, lause, ära kirja
3.klass	1) osaleb ühistegevuse ajal dialoogis (küsimus-vastus, teade-küsimus), kasutab viisakusväljendeid; 2) loeb õpitud teksti valdavalt sõnade kaupa; 3) leiab õpitud tekstist küsimuste-korralduste järgi sõnu, lauseid ja lõike, vastab küsimustele, sh annab hinnangu tegevusaktile; 4) annab abivahendeid kasutades ja koostöös õpetajaga tekstilähedaselt edasi õpitud pala sisu; 5) kirjeldab ja võrdleb tajutavate tunnuste alusel abistavale materjalile toetudes kahte tuttavat objekti; 6) mõistab ja koostab kuni 5-sõnalisi lihtlauseid, kasutades õpitud nimi-, omadus- ja tegusõnavorme; 7) koostab sõnaühendeid õpitud sõnavormidega erinevates funktsioonides; 8) muudab ja määrab graafilistele orientiiridele ning skeemidele toetudes üksikhäälikutest koosnevates sõnades veaohlike häälikute pikkust; 9) kirjutab pärast analüüsi õigesti 2–3-silbilisi üksikhäälikutest koosnevaid sõnu; 10) kirjutab lugema õpitud lausete ära kirjas 1–2-silbilisi sõnu originaalteksti täiendavalt vaatamata; kontrollib suunamisel kirjutatu õigsust.	Dialoog ühistegevuses: küsimus-vastus, teade-küsimus, viisakusväljendid. Õpitud teksti lugemine valdavalt sõnade kaupa. Õpitud tekstist küsimuste-korralduste järgi sõnade, lausete ja lõikude leidmine. Küsimustele vastamine, sh hinnangu andminetegevusaktile. Nimi-, omadus ja tegusõnavormide kasutamine lauses. 2–3-silbiliste üksikhäälikutest koosnevate sõnade koostamine. Praktilised tööd: • dialoog ühistegevuses (küsimus-vastus, teade-küsimus, viisakusväljendid); • õpitud teksti lugemine; • õpitud pala sisu edasiandmine õpetaja abiga või abivahendeid kasutades; • kahe tuttava objekti võrdlemine tajutavate tunnuste alusel; • sõnaühendite koostamine õpitud sõnavormidega erinevates funktsioonides; • graafilistele orientiiridele ning skeemidele toetudes üksikhäälikutest koosnevates sõnades veaohlike häälikute pikkuse muutmine ja määramine; • ära kirja tegemine ja suunamisel kirjutatu õigsuse kontrollimine.

		Põhimõisted: suur ja väike algustäht, suluta kaashäälikut, täishäälik, suluga ja suluta kaashäälik, omasõnad, sõna ja lause, lauselõpumärgid, häälik ja täht, sõna, lause, ära kiri, jutt, pealkiri, kuupäev
4.klass	1) osaleb ühistegevuse ajal üksteise tegevust reguleerivas dialoogis, kirjeldab ja annab hinnanguid tegevustele; 2) loeb õpitud teksti õigesti sõnade ja süntagmade kaupa, arvestab kirjavahemärke; loeb õppimata teksti vähemalt sõnahaaval; 3) leiab küsimuste-korralduste alusel tekstist sõnu, lauseid ja lõike (sh peamõttele osutavaid lauseid); 4) vastab küsimustele teksti kohta (nimetab põhjuslikke seosed, annab hinnanguid tegevustele); 5) tuletab õpetaja juhendamisel tekstis sõnastamata teabe, toetudes oma kogemustele ja teadmistele; 6) annab abivahenditele toetudes tekstilähedaselt ja valikuliselt edasi teksti või lõigu sisu; kirjeldab ja võrdleb esemeid rühmas (kuni 3 objekti); 7) mõistab, koostab ja kasutab kõnes kuni 6-sõnalist lihtlauset ja sihitisosalauset; laiendab lihtlauset skeemide ja süntaksiküsimuste abil; 8) analüüsib ja moodustab käändevorme skeemide abil, rakendab neid õpitud funktsioonides oma kõnes; 9) kirjutab õigesti üksikhäälikutest koosnevaid kuni 4-silbilisi sõnu; kasutab suunamisel enesekontrollivõtteid; 10) teeb 4–5-sõnalise lause ära kirja sõnahaaval ja kontrollib tulemust.	Osalemine ühistegevustes, tegevuste kirjeldamine ja nendele hinnangu andmine. Teksti (nii õpitud kui õppimata) lugemine ja teksti kohta küsimustele vastamine. Teksti sisu kirjeldamine ja edasiandmine. Esemete kirjeldamine rühmas. Lihtlauseid ja sihitisosalaused. Lihtlauseste skeemid ja süntaksiküsimused. Käändevormid. Praktilised tööd: • õpitud teksti lugemine sõnade ja süntagmade kaupa, arvestab kirjavahemärke; • õppimata teksti lugemine vähemalt sõnahaaval; • küsimuste-korralduste alusel tekstist sõnade, lauseste ja lõikude (sh peamõttele osutavate lauseste) leidmine; • teksti kohta küsimustele vastamine (põhjuslike seoste nimetamine, tegevustele hinnangute andmine); • abivahenditele toetudes tekstilähedaselt ja valikuliselt teksti või lõigu sisu edasiandmine; • esemete kirjeldamine ja võrdlemine rühmas (kuni 3 objekti); • ära kirja tegemine ja tulemuse kontrollimine. Põhimõisted: suur ja väike algustäht, suluta kaashäälikut, täishäälik, suluga ja suluta kaashäälik, omasõnad, sõna ja lause, lauselõpumärgid, häälik ja täht, sõna, lause, ära kiri, jutt, pealkiri, kuupäev, sidesõnad, mõistatus, luuletus, vanasõna, kiri

5.klass	1) väljendab tuttavates situatsioonides oma seisukohti; küsib abi, järgib üldtunnustatud käitumisnorme; 2) kasutab koostegevuses eri tüüpi dialoogirepliike, teeb kokkuvõtteid ühistegevusest; 3) sooritab tuttavaid õpitoiminguid suuliste ja kirjalike hargnenud korralduste alusel, sh osaleb tegevuse planeerimisel, valib ja kasutab abivahendeid; 4) loeb õpitud teksti ladusalt häälega või endamisi vaikselt; täidab valiklugemise ülesandeid; 5) osaleb õpetaja suunamisel lõigu ja teksti peamõtte sõnastamisel; osaleb jutustamiseks vajaliku abivahendi koostamisel ja annab sellele toetudes tekstilähedaselt edasi loetu sisu lõikude kaupa; 6) annab hinnangu tekstis kirjeldatud tegevustele, põhjendab oma arvamust; 7) mõistab ja kasutab kuni 6-sõnalist lihtlauset; rakendab lauses sõnade muutevorme õpitud funktsioonides; 8) tunneb ära õpitud koond- ja liitlausete liike tekstis ja tekstiväliselt; oskab neid suunamisel moodustada; 9) analüüsib ja moodustab sõnavorme algoritmi alusel; 10) rakendab tähekasutusreegleid; kasutab õpitud enesekontrollivõtteid õpetaja juhendamisel; 11) teeb 4–5-sõnalise lause ärakirja peamiselt sõnapaaride kaupa ja kontrollib tulemust.	Enda seisukohtade väljendamine. Abi küsimine. Üldtunnustatud käitumisnormide järgimine. Õpitoimingud suuliste ja kirjalike hargnenud korralduste alusel. Teksti lugemine häälega ja vaikselt. Lõigu või teksti peamõtte. 6-sõnaliste lihtlausete kasutamine. Lauses sõnade muutevormide kasutamine õpitud funktsioonides. Koond- ja liitlausete liigid. Tähekasutusreeglid. Praktilised tööd: • ühistegevused (rühmatööd) ja nendest kokkuvõtete tegemine; • tegevuste planeerimine; • vaiklugemise ülesanded; • jutustamiseks vajaliku abivahendi koostamisel osalemine ja sellele toetudes loetu sisu tekstilähedaselt edasi andmine lõikude kaupa; • hinnangu andmine tekstis kirjeldatud tegevustele ja oma arvamuse põhjendamine; • sõnavormide analüüsimine ja moodustamine algoritmi alusel; • 4–5-sõnalise lause ärakirja tegemine ja tulemuse kontrollimine. Põhimõisted: suur ja väike algustäht, suluta kaashäälikut, täishäälik, suluga ja suluta kaashäälik, omasõnad, sõna ja lause, lauselõpumärgid, häälik ja täht, sõna, lause, lauseliigid, ära kiri, jutt, pealkiri, kuupäev, jutustamine, sidesõnad, mõistatus, luuletus, vanasõna, kiri, sõnaliigid

6.klass	1) küsib ja edastab teavet tuttavates situatsioonides, järgib üldtunnustatud käitumisnorme; 2) osaleb oma õpitegevuse planeerimisel, kasutab suunamisel enesekontrollivõtteid, küsib abi, valib ja kasutab abivahendeid; 3) loeb õpitud teksti kõne tempos õigesti ja ladusalt ning jõukohast tundmatut teksti peamiselt süntagmaade kaupa; 4) täidab endamisi lugedes jõukohaseid sisulisi ja keelelisi ülesandeid; 5) annab abivahendite toel edasi loetud tekstilõikude sisu (valikjutustamine); kirjeldab situatsioone ja objekte plaani alusel; 6) hindab tekstis kirjeldatud tegelaste käitumise vastavust moraalinõuetele; 7) mõistab ja kasutab õpitud liht- ja koondlausemalle; mõistab kaheosaliste liitlausete tähendust, eristab osalausetega väljendatud suhteid ja seoseid; 8) moodustab liitsõnu ja tuletisi õpitud mallide ulatuses, mõistab liitsõnade ja tuletiste tähendust; 9) analüüsib sõnavormi koostist ja tähendust; moodustab sõnavorme, esitab suunamisel süntaksi- ja morfoloogiaküsimusi; 10) kasutab sõnade õpitud muutevorme eri funktsioonides (tegusõna muutevorme õpetaja abiga); 11) kirjutab sõnu õigesti, rakendab õpitud tähekasutus- ja ortograafiareegleid; kasutab vajaduse korral individuaalseid abivahendeid, rakendab õpitud enesekontrollivõtteid; 12) teeb ära kirja lauseosade või lühikeste lausete kaupa ja kontrollib tulemust.	Üldtunnustatud käitumisnormid. Õpitegevuse planeerimine. Enesekontrollivõtted. Abi küsimine. Abivahendite valimine ja kasutamine. Teksti lugemine ja sisu edasiandmine abivahendite toel. Tekstis kirjeldatud tegelaste käitumise hindamine vastavalt moraalinõuetele. Koondlause ja kaheosaline liitlause. Liitsõnad ja tuletised. Sõnavormi koostis ja tähendus. Sõnavormide moodustamine. Sõnade muutevormid. Kirjutamine. Praktilised tööd: • endamisi lugedes jõukohaste sisuliste ja keeleliste ülesannete täitmine; • valikjutustamine; • situatsioonide ja objektide kirjeldamine plaani alusel; • süntaksi- ja morfoloogiaküsimuste esitamine suunamisel; • ära kirja tegemine lauseosade või lühikeste lausete kaupa ja tulemuse kontrollimine. Põhimõisted: suur ja väike algustäht, suluta kaashäälikut, täishäälik, suluga ja suluta kaashäälik, omasõnad, sõna ja lause, lauselõpumärgid, häälik ja täht, sõna, lause, lauseliigid, ära kiri, jutt, jutustamine, pealkiri, kuupäev, sidesõnad, mõistatus, luuletus, vanasõna, kiri, sõnaliigid, kirjeldus, valikjutustamine
----------------	--	--

7.klass	1) mõistab suhtlemisel seisukohtade võimalikku erinevust, selgitab oma seisukohti, hangib vajaduse korral täiendavat teavet teistelt inimestelt; 2) annab hinnangu tekstis kirjeldatud tegelaste käitumisele ja põhjendab seda viidetega tekstile, oma kogemusele või kehtivatele moraalinormidele; 3) iseloomustab tekstis kirjeldatud tegelasi plaani järgi, rühmitab neid teadaolevate tunnuste alusel; 4) selgitab talle mõistetavate sündmuste ajalisi ning põhjuslikke seoseid; 5) loeb jõukohast tundmatut teksti kõne tempos, õpitud teksti elementaarse ilmekusega; 6) hangib tekstist teavet õpetaja juhendamisel; 7) rakendab õpetaja juhendamisel temaatilise lugemise oskust, täidab endamisi lugedes sisulisi ja keelelisi ülesandeid; 8) taastab analüüsitud teksti sisu vastavalt püstitatud ülesandele (valikuliselt, temaatiliselt, kokkuvõtlikult), vajaduse korral kasutab teksti analüüsimisel ühiselt koostatud abivahendeid; 9) koostab pärast ühist ettevalmistust lühikese kirjaliku ümberjutustuse, kokkuvõtte või referaadi kavale, tugisõnadele või sõnaühenditele toetudes; 10) mõistab ja kasutab õpitud liht- ja koondlausemalle; 11) mõistab ja kasutab suunamisel kõnes eri suhteid (aeg, põhjus, koht, tagajärg, eesmärk jms) väljendavaid kaheosalisi liitlauseid; 12) tuletab sõnu õpitud liidetega; moodustab liitsõnu;	Seisukohtade erinevused suhtlemisel. Oma seisukohtade selgitamine. Täiendava info hankimine teistelt inimestelt. Hinnangu andmine tekstis kirjeldatud tegelaste käitumisele ja selle põhjendamine. Sündmuste ajaliste ning põhjuslike seoste selgitamine. Eri suhteid (aeg, põhjus, koht, tagajärg, eesmärk jms) väljendavaid kaheosalisi liitlauseid kõnes. Õpitud liidetega sõnade tuletamine ja liitsõnade moodustamine. Sõnade käände- ja pöördvormid. Kirjutamine, rakendades tähekasutus- ja ortograafiareegleid. Praktilised tööd: • tekstis kirjeldatud tegelaste kirjeldamine plaani järgi ja nende rühmitamine teadaolevate tunnuste alusel; • tekstide lugemine; • tekstist teabe hankimine õpetaja juhendamisel; • endamisi lugedes sisuliste ja keeleliste ülesannete täitmine; • teksti analüüsimine, kasutades abivahendeid; • lühikese ümberjutustuse või referaadi koostamine; • sõnavormide koostise analüüsimine. Põhimõisted: suur ja väike algustäht, suluta kaashäälikut, täishäälik, suluga ja suluta kaashäälik, omasõnad, sõna ja lause, lauselõpumärgid, häälik ja täht, sõna, lause, lauseliigid, ära kiri, jutt, jutustamine, pealkiri, kuupäev, sidesõnad, mõistatus, luuletus, vanasõna, kiri, sõnaliigid, kirjeldus, valikjutustamine, ümberjutustus, vormimoodustus, tekstiliigid
-----------------------	---	--

	13) kasutab kõnes sõnade käände- ja pöördvormide, analüüsib sõnavormide koostist; 14) tunneb ja rakendab kirjutamisel tähekasutus- ja ortograafiaeegleid, vajaduse korral abimaterjalidele toetudes või õpetaja suunamisel.	
8.klass	1) hindab oma ja teiste käitumise otstarbekust ja moraalinõuetele vastavust tavaolukorras, iseloomustab plaani järgi tegelasi ja tegelaskirjelduse ning nende käitumist; 2) märkab ja hindab kaaslaste käitumise (sh sõnakasutuse) sobivust, reageerib adekvaatselt kaaslaste erinevatele ja vastandlikele seisukohtadele; 3) analüüsib suunavate küsimuste abil dialoogi; 4) kasutab teabe saamiseks õpetaja juhendamisel erinevaid allikaid; 5) tutvustab kaaslastele ühte loetud raamatut; 6) loeb ja analüüsib jõukohast teksti ning täidab ülesandeid õpitud mõistmisstrateegiatega ulatuses; 7) esitab küsimusi teksti kohta mõistmisstrateegiast lähtuvalt; 8) märgistab suunamisel olulist teavet väljendavaid teabeüksusi tekstis, teeb märkmeid tekstide põhjal; 9) taastab õpitud teksti suuliselt erineval viisil: tekstilähedaselt, temaatiliselt, kokkuvõtlikult, tegelase seisukohalt; vajaduse korral rakendab tuttavaid abivahendeid; 10) kirjeldab abiga tegevusi ja sündmusi oma kogemuste ja eri õppeainete materjalide põhjal; 11) koostab pärast ühist arutelu tekstilähedase kirjaliku ümberjutustuse, kokkuvõtte või referaadi;	Enda ja teiste käitumise sobivus (sh sõnakasutus) ja moraalinõuetele vastavus tavaolukorras. Dialoogi analüüsimine. Erinevad teabeallikad. Teksti lugemine ja analüüsimine. Küsimuste esitamine teksti kohta. Olulise teabe leidmine tekstist. Õpitud teksti edasiandmine erineval viisil. Pöörd- ja käändevormide moodustamine. Sõnade tuletamine õpitud liidetega. Kõnes tuletiste kasutamine. Õpitud õigekirjaoskuste kasutamine kirjalikes töödes, vajadusel kasutades abistavat materjali. Praktilised tööd: • plaani järgi tegelaste ja tegelaskirjelduse ning nende käitumise iseloomustamine; • suunavate küsimuste abil dialoogi analüüsimine; • teabeallikate kasutamine teabe saamiseks (õpetaja abiga); • kaaslastele raamatu tutvustamine; • märkmete tegemine teksti põhjal; • pärast ühist arutelu tekstilähedase kirjaliku ümberjutustuse, kokkuvõtte või referaadi koostamine; • õpitud tarbekirja koostamine etteantud näidise järgi. Põhimõisted: suur ja väike algustäht, suluta kaashäälik, täishäälik, suluga ja suluta kaashäälik, omasõnad, sõna ja lause, lauselõpumärgid, häälik ja täht, sõna, lause,

	12) koostab õpitud tarbekirja etteantud näidise järgi; 13) tunneb ära ja moodustab pöörde- ja käändevorme, vajaduse korral toetub näidisele; 14) tuletab sõnu õpitud liidetega, mõistab ja kasutab kõnes tuletisi; 15) kasutab õpitud lausemalle suuliselt ja kirjalikus tekstis; 16) kasutab omandatud õigekirjaoskusi iseseisvates kirjalikes töödes, oskab vajaduse korral kasutada abistavat materjali.	lauseliigid, ära kiri, jutt, jutustamine, pealkiri, kuupäev, sidesõnad, mõistatus, luuletus, vanasõna, kiri, sõnaliigid, kirjeldus, valikjutustamine, ümberjutustus, vormimoodustus, tekstiliigid
9.klass	1) suhtleb ja käitub partnerit arvestades olukorrale vastavalt, järgib üldtunnustatud moraalinorme, esitab oma soove, selgitab seisukohti suuliselt ja kirjalikult korrektses eesti keeles, osaleb arutelus; 2) valdab võimetekohaste tekstide funktsionaalse lugemise oskust; 3) nimetab mõnda eesti kirjanikku ja on tutvunud tema loominguga; 4) kasutab eriliigilisi tekste ja erinevaid allikaid teabe hankimiseks, suudab elementaarselt konspekteerida; koostab referaadi eelneva analüüsi või plaani alusel; 5) koostab erinevaid õpitud tarbekirju näidiste alusel; 6) edastab loetud või kuulnud teksti sisu suuliselt või kirjalikult korrektses eesti keeles; 7) tunneb eri lausetüpe, mõistab õpitud lausemallide tähendust, kasutab neid kõnes; 8) järgib õpitud tähekasutus- ja ortograafiareegleid, suudab ise oma tööd kontrollida, leida ja parandada õigekirjavigu	Partnerit arvestav käitumine ja suhtlemine. Üldtunnustatud moraalinormid. Enda seisukohtade korrektne väljendamine suuliselt ja kirjalikult. Funktsionaalne lugemine. Eesti lastekirjanikud ja nende looming (valikuliselt). Erinevad allikad teabe hankimiseks. Referaat, tarbekirjad (õnnitlus, kutse, teade jms). Lausetüübid ja lausemallid. Kirjutamine, oma töö kontrollimine, vigade leidmine ja õigekirjavigade parandamine. Praktilised tööd: • aruteludes osalemine; • ülesanded, kus tuleb konspekteerida; • referaadi koostamine eelneva analüüsi või plaani alusel; • erinevate õpitud tarbekirjade koostamine näidiste alusel; • loetud või kuulnud teksti sisu edastamine suuliselt või kirjalikult; • oma kirjalike tööde kontrollimine, vigade leidmine ja õigekirjavigade parandamine. Põhimõisted: suur ja väike algustäht,

		suluta kaashäälikut, täishäälik, suluga ja suluta kaashäälik, omasõnad, sõna ja lause, lauselõpumärgid, häälik ja täht, sõna, lause, lauseliigid, ära kiri, jutt, jutustamine, pealkiri, kuupäev, sidesõnad, mõistatus, luuletus, vanasõna, kiri, sõnaliigid, kirjeldus, valikjutustamine, ümberjutustus, vormimoodustus, tekstiliigid, tarbekiri, referaat
--	--	---